

Scenariusz zajęć i wystawy: „Oczami dziecka – czym są prawa człowieka?”

Cel główny:

- Poznanie podstawowych praw człowieka w sposób przystępny dla dzieci.
- Rozwijanie kreatywności i wyrażania własnych spostrzeżeń poprzez sztukę, fotografię i film.
- Kształtowanie empatii, wrażliwości i szacunku wobec innych.

Cele szczegółowe:

- Dzieci tworzą prace wizualne (zdjęcia, plakaty, filmiki, kolaże) prezentujące prawa człowieka.
- Uczą się współpracy w grupie oraz planowania projektu artystycznego.
- Poznają różne sposoby wyrażania myśli i emocji (fotografia, film, rysunek).
- Rozwijają umiejętność interpretacji prac innych i prowadzenia dyskusji o prawach.

Grupa docelowa:

- Przedszkolaki (3–6 lat) – projekty uproszczone: zdjęcia sytuacji pokazujących prawa do zabawy, nauki, bezpieczeństwa, wypowiedzi.
- Uczniowie szkoły podstawowej (klasy 1–8) – bardziej złożone projekty: prawa do edukacji, równości, wyrażania opinii, bezpieczeństwa.

Czas trwania:

- Tworzenie prac: 1–3 tygodnie (lekcje plastyki, zajęcia pozalekcyjne, zadania domowe).
- Montaż wystawy i otwarcie: 1–2 dni.

Materiały i wyposażenie:

- Aparaty fotograficzne, smartfony, tablet do nagrywania krótkich filmików.
- Duże arkusze papieru, brystol, kolorowe kartki, farby, kredki, flamastry.
- Komputery/laptopy do montażu krótkich filmików (opcjonalnie).
- Drukarka lub papier fotograficzny do wydrukowania zdjęć.
- Tablice, stojaki, sznurki i klamerki do prezentacji prac w szkolnej galerii.
- Etykiety z informacjami: autor, tytuł pracy, wybrane prawo człowieka.

Przebieg zajęć i przygotowanie wystawy

1. Wprowadzenie i dyskusja (20–30 minut)

- Nauczyciel wita dzieci i przedstawia temat: „Co to są prawa człowieka?”
- Krótka prezentacja w formie pogadanki, filmiku edukacyjnego lub ilustracji: przykłady praw człowieka dostosowane do wieku dzieci.

- Dyskusja w grupie:
 - „Które prawa są dla mnie najważniejsze?”
 - „Jak mogę pokazać swoje prawa w sztuce, zdjęciu lub filmiku?”
-

2. Planowanie projektu (15–20 minut)

- Uczniowie wybierają prawo człowieka, które chcą przedstawić.
 - Decydują o formie pracy:
 1. **Fotografia** – zdjęcia przedstawiające sytuacje pokazujące prawa człowieka.
 2. **Prace plastyczne** – plakaty, rysunki, kolaże.
 3. **Filmiki krótkie (1–3 minuty)** – scenki pokazujące prawo człowieka w życiu codziennym.
 - Dzieci planują, jakie rekwizyty, kolory, miejsca lub postacie będą potrzebne.
-

3. Tworzenie prac (1–3 tygodnie)

- Prace mogą powstawać podczas lekcji plastyki, zajęć pozalekcyjnych lub w domu.
 - Nauczyciel wspiera dzieci w wyborze techniki, nagrywaniu filmów i robieniu zdjęć.
 - Ważne, aby wszystkie prace były bezpieczne i dostosowane do wieku.
 - Dla przedszkolaków – zdjęcia i rysunki przedstawiające prawa do zabawy, nauki, bezpieczeństwa i opieki.
-

4. Montaż wystawy (1–2 dni)

- Wyznaczenie przestrzeni wystawowej: sala, korytarz, świetlica.
 - Ustawienie zdjęć, plakatów i filmików (na ekranie lub tablecie).
 - Przygotowanie etykiet: tytuł pracy, autor, wybrane prawo człowieka.
 - Opcjonalne dekoracje tematyczne: symbole praw człowieka (ikony, serca, dymki z wypowiedziami dzieci).
-

5. Otwarcie wystawy (1–2 godziny)

- Powitanie uczniów, nauczycieli, rodziców i gości.
- Krótka prezentacja: co dzieci chciały pokazać, jakie prawa człowieka były inspiracją.
- Zwiedzanie wystawy – dzieci mogą oprowadzać gości i opowiadać o swoich pracach.

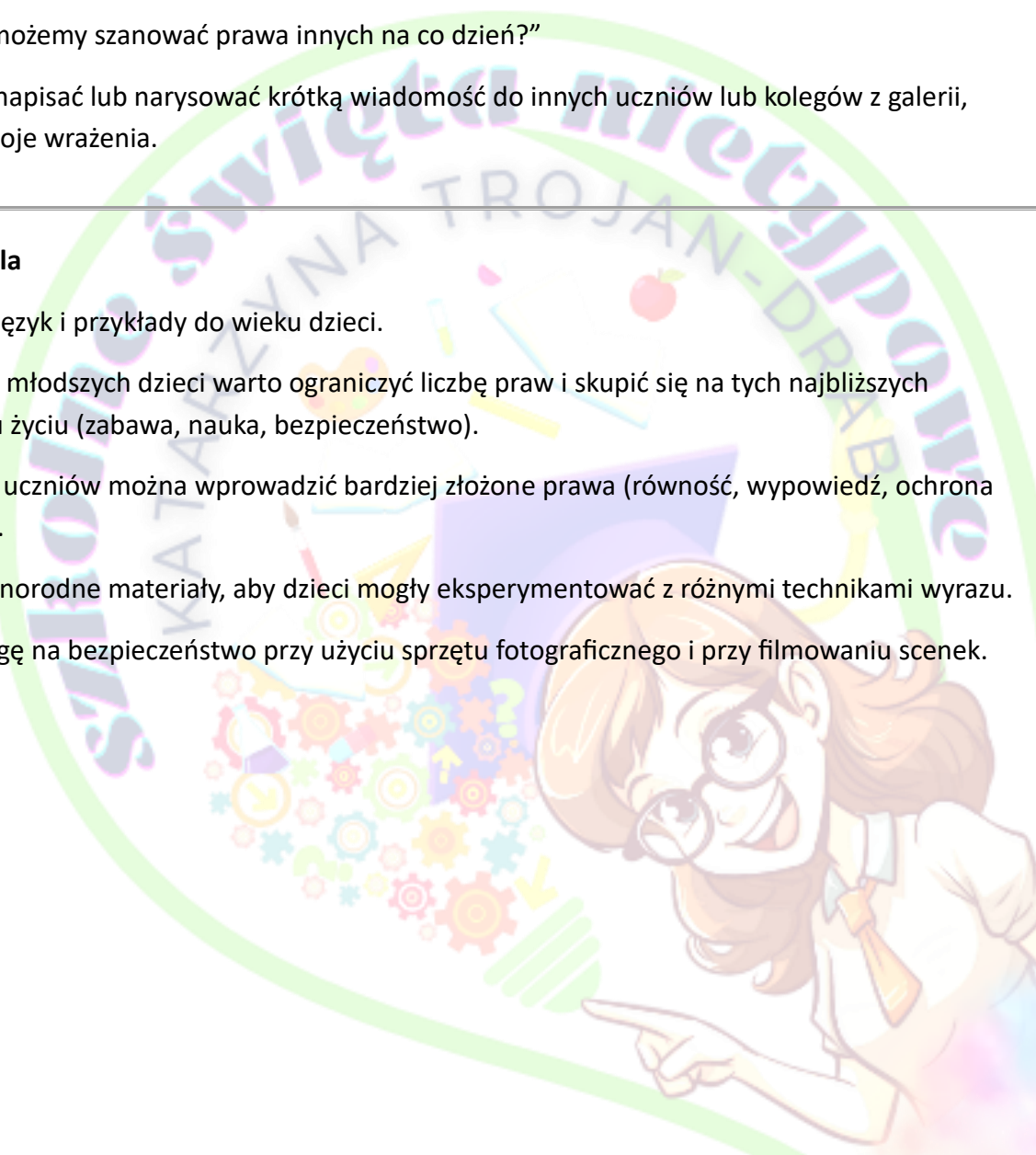
- Filmiki można wyświetlać na ekranie lub tablecie, zdjęcia i plakaty powiesić w widocznych miejscach.

6. Refleksja i podsumowanie (10–15 minut)

- Dyskusja grupowa:
 - „Czego dowiedzieliśmy się o prawach człowieka?”
 - „Które prawo jest dla mnie najważniejsze i dlaczego?”
 - „Jak możemy szanować prawa innych na co dzień?”
- Dzieci mogą napisać lub narysować krótką wiadomość do innych uczniów lub kolegów z galerii, pokazując swoje wrażenia.

Uwagi dla nauczyciela

- Dostosować język i przykłady do wieku dzieci.
- W przypadku młodszych dzieci warto ograniczyć liczbę praw i skupić się na tych najbliższych codziennemu życiu (zabawa, nauka, bezpieczeństwo).
- Dla starszych uczniów można wprowadzić bardziej złożone prawa (równość, wypowiedź, ochrona prywatności).
- Zapewnić różnorodne materiały, aby dzieci mogły eksperymentować z różnymi technikami wyrazu.
- Zwracać uwagę na bezpieczeństwo przy użyciu sprzętu fotograficznego i przy filmowaniu scenek.

Karta pracy – Wystawa „Oczami dziecka – czym są prawa człowieka?”

Imię dziecka: _____

Data: _____

1. Moja praca wizualna

Rodzaj pracy (zaznacz):

Zdjęcie Plakat Komiks Filmik Inne: _____

Tytuł pracy: _____

Wybrane prawo człowieka: _____

Krótki opis pracy:

- Co przedstawia moja praca?
- Dlaczego wybrałem/am to prawo?
- Jak chcę, aby inni je zrozumieli?

2. Moje emocje i refleksje

- Jak czuję się, tworząc tę pracę?
- Co chciałbym/chciałabym, żeby inni poczuli, oglądając moją pracę?
- Co mogę zrobić w codziennym życiu, aby szanować prawa innych?

3. Informacje dodatkowe (dla wystawy)

- Autor: _____
- Wiek: _____
- Klasa/grupa: _____

(Na wystawie można umieścić tę kartę obok pracy – dzieci lub goście mogą przeczytać opis i refleksje autora.)

Dodatkowe wskazówki dla nauczyciela:

- Dla przedszkolaków: użyj ikon i obrazków, aby dzieci mogły zaznaczyć lub nakleić symbole przedstawiające prawo człowieka (np. serce – prawo do miłości, książka – prawo do nauki, piłka – prawo do zabawy).
- Dla starszych uczniów: zachęcaj do krótkiej narracji, opisanie wybranej scenki w filmiku lub komiksie, oraz podzielenia się refleksją.
- Można przygotować kolorowe ramki lub szablony kart, aby były atrakcyjne wizualnie i spójne dla całej wystawy.

